

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Új szerep változó környezetben

A könyvtáros egyre gyakrabban találkozik elektronikusan tárolt, többnyire hálózatba szervezett információkkal.

Egyre több gondot fordítunk arra, hogy az adatbázisok, az információs „csomagok” és a teljes szövegű elektronikus dokumentumok elérése zökkenőmentes legyen. Konzorciumokba tömörülünk a számunkra legelőnyösebb beszerzési lehetőség biztosítása érdekében, és továbbképzéseken veszünk részt, hogy a felhasználóképzésben tudásunk legjavát nyújthassuk.

Az élet minden területén rohamos a fejlődés, miért pont a könyvtár, a „tudományos műhely” maradna ki ebből? Minden új, az elnevezés: **internet könyvtáros**; a tantárgy, amit a könyvtárosok oktatnak: **könyvtári informatika**; a lehetőségek a szakirodalom elérésére: **EISz** (Elektronikus Információ Szolgáltatás).

Az információ hordozója változik, a technika változik, a kutatás módja változik, és a követelmények változnak. Csak egy marad, a szerep, még akkor is, ha az is új értelmet kap. A közvetítő, a feltáró, a szolgáltató, a tanító szerep. De a hagyományos könyvtárosi készségekre még ma is szükség van. Érteni kell az információkereséshez, bírni kell az új befogadására való képességgel. Alkalmazkodni kell a változó igényekhez és megosztani a tapasztalatokat a felhasználókkal.

A mai értelemben vett felhasználóképzés már az iskolapadban elkezdődik és – szintén egy új kifejezéssel élve – az élethosszig tartó tanulás során végig kíséri pályánkat. Nem „megkövült” tananyaggal, hanem naprakész információátadással, az állandóan bővülő lehetőségek ismertetésével, a figyelemfelhívással, az elektronikus lehetőségek teljes tárházának kihasználásával. Új módszereket „vetünk” be, hogy az egyre bővülő információáradatot minél hatékonyabban tudjuk továbbítani a lehető legszélesebb szakmai kör számára. A könyvtár web-oldalain link-gyűjteményeket hozunk létre és oktató bemutatás, ún. tutorial segítségével adunk eligazítást.

Terveink közt szerepel a speciális tanfolyamok meghirdetése mellett az elektronikus úton elérhető segédletek számának növelése, az internetes konzultáció lehetősége. Minderről szól majd az állatorvosi információs szakemberek 2003-ban Budapesten megrendezésre kerülő konferenciája.

A nyár sem lesz „uborkaszegzon” számunkra. A könyvtár folyóiratainak, adatbázisainak

2003-ra szóló előfizetése és a könyvbeszerzési pályázatok megvalósítása biztosítja, hogy a hallgatók, az oktatók, a kutatók és a gyakorló állatorvosok számára továbbra is emelt szinten tarthassuk szolgáltatásainkat.

Az Állatorvos-tudományi Könyvtár nevében, az új szerepben is kívánok minden kedves Olvasónknak jó pihenést, kellemes nyaralást az őszi viszontlátásig!

Szabóné Szávay Judit

A könyvtár nyári nyitvatartása

2002. július 1 – 26.
hétfőtől – csütörtökig
8³⁰ - 16⁰⁰

pénteken
9⁰⁰ - 13⁰⁰

**2002. július 29. –
augusztus 20.**

ZÁRVA

2002. augusztus 21 – 30.
hétfőtől – csütörtökig
8³⁰ - 16⁰⁰

pénteken
9⁰⁰ - 13⁰⁰

Pillantás a jövőbe

2000 szeptemberében 100 amerikai gyakorló állatorvos és szakértő ötleteit kérték arra vonatkozóan: milyennek képzelik a praxist 10 év múlva? Ezekből az ötletekből rajzolták fel szakértők a következő jövőképet.

A *praxis menedzsment* jól képzett és anyagiilag elismert praxis menedzserek feladata lesz, akik ismerik az ipari teljesítménymérés fortélyait, állatorvosi konzulensek, könyvelési, berendezési és egyéb szakértők segítségét veszik igénybe. Az állatorvosok *bevételei* a jelenleginek kétszörösére emelkednek. A heti munkaidő 35-40 óra lesz, évente nyolc hét szabadság, és további juttatások járnak a jól fizetett munkatársaknak. A teljes javadalmazási szerkezet átalakul a szakma igényei szerint.

Az állatorvosok folyamatosan áldoznak valamennyi alkalmazottuk *továbbképzésére*, amely a szakmai, kommunikációs és ún. életkézségekre is kiterjed. A távoktatási lehetőségek kihasználása és a specializáció lesz a jellemző. Az asszisztensek (technikusok) is jogosultak lesznek bizonyos állapotok diagnosztizálására és a kezelés meghatározására.

A *friss diplomások* nagy önbizalommal és pozitív önértékeléssel kerülnek ki az oktatásból. Ismerni fogják a tárgyalás és az üzlet lezárásának a művészetét, tisztában lesznek azzal, hogy az állatorvosi praxis üzlet, és felkészülten, jó kommunikációs készségekkel felvértezve foglalkoznak majd a pénzügyekkel, a praxis menedzseléssel. A legtöbb praxis *teljesen számítógépesített* lesz, sőt egy országos adatbázishoz kapcsolódva a szakma pontosan tájékozódik majd a betegségek előfordulásáról, a kezelések hatékonyságáról és egyes üzleti stratégiák sikerességéről.

Az állatorvosok sokat tanulnak majd az *emberorvoslás* csúcstechnológiájából, és több orvos javasolja majd házikedvencek tartását az emberi egészség védelme érdekében. A humán és állatorvosok együtt kezdik tanulmányaikat és csak később szakosodnak. Az állatorvosok büszkék lesznek orvosi képzettségükre és szakértelmükre.

Minden *családi egészségbiztosítás* kiterjed majd a kedvencekre. A társállatok *jogilag* nem tulajdonként fognak szerepelni. Az állatorvosok tudatosítják, hogy az állatok is magasabb szintű ellátást igényelnek, ami biztosítás révén finanszírozható. Az állattartók az állatorvost a családi egészséggondozó csapat tagjának tekintik majd. Az állatorvosok információt nyújtanak a kedven-

cek és az egészség kapcsolatáról, a gazdák pedig vállalják az állatorvosi ellátás költségeit. Növekszik a *házikedvencek* száma és – a javuló ellátás révén – életkoruk is. Együtt utaznak gazdáikkal, és temetőikben helyezik őket örök nyugalomra. Az állatorvosok a gazdákat elküldik orvoshoz, és állategészségügyi információkkal szolgálják az egészségügyi ellátás többi szereplőjét.

FALLEX, M. D.: Looking ahead a decade. = Veterinary Economics. Special edition. 2001. Summer. pp.4-13.

Könyvtári szolgálat klinikus állatorvosoknak

A texasi egyetem könyvtárosai számoltak be egy olyan szolgáltatásról, amely az állatorvoslás területén szinte egyedülálló. Egy-egy könyvtáros heti egy-két alkalommal részt vesz a kis- vagy nagyállat klinikák vizitjén, a betegbemutatáson és az eset-megbeszéléseken, hogy elősegítse a gyógyítást, kiegészítse a gyakorlati képzést, és propagálja az állatorvosi könyvtár szolgáltatásait. Ezekben az alkalmakon tájékozódik az igényekről, felveszik a „rendeléseket”, majd a könyvtárba visszatérve elvégzik a keresést, lemásolják a szükséges dokumentumokat, és még ugyanazon a napon személyesen, házi postával vagy e-mailben visszajuttatják a rendelőbe vagy a tanterembe a kért információt.

Feladatuk általában:

1. irodalomkutatás a CAB, Current Contents, Medline, Biosis Previews, Zoological Record, Agricola és más adatbázisokból,
2. dokumentum vagy fénymásolat igénylések átvétele és teljesítése,
3. tudományos fogalmak felelevenítése és elmélyítése,
4. konzultáció a hallgatókkal és az oktatókkal az igényeiknek legmegfelelőbb forrásokról.

A munkáról pontos statisztikát készítenek, amely szerint az utóbbi hat évben lineárisan emelkedik a kérdések száma. A kisállat-klinikán több keresést igényelnek, mint a nagyállatoknál.

A klinikai állatorvosi könyvtárosság érdekes feladat, és kiváló lehetőség az információs igények árnyalt és alapos megismerésére. Nem is lehet jobb alkalmat találni arra, hogy a hallgatók belássák a folyamatos önképzés szükségességét és elsajátítsák a megfelelő készségeket. Figyelemre méltó, hogy Texasban 2001-től a szolgáltatás minden eleme ingyenes.

OLMSTADT, W. et al: Clinical veterinary librarianship – the Texas A&M University experience. = Bull. Med. Libr. Assoc. 2001. 89. 4. 395-396.

Kölcsönözhető CD-k

Könyvtárunk CD-ROM gyűjteménye örövendesen szaporodik. Ezek a dokumentumok egy hétre kölcsönözhetőek, darabonként 3000,- forintos letéttel.

- 8th International Congress of the European Association for Veterinary Pharmacology and Toxicology (EAVPT) Jerusalem, Israel, July 30 - August 3, 2000.** Stefan Soback, Quintin A. McKellar. - Edinburgh: Blackwell Science, 2000.
- XIX. World Buiatrics Congress Edinburgh 8th - 12th July 1996.** - Edinburgh: British Cattle Veterinary Association, 1996.
- Afrika = Africa.** Vojnits András. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998.
- Állatorvosi élettan: Multimédia tananyag előadás-hoz, tanuláshoz, önteszthez.** Rudas Péter. - Budapest: Mezőgazda, 1998.
- Anatomia Canis. 1. Extremita cranialis. 2. Extremita cantalis.** Sótonyi Péter. - 1999.
- Angol - magyar menedzserszótár: üzlet - gazdaság - számítástechnika.** - Budapest: Kossuth Kiadó, 1996 cop.
- Az Állatok világa.** Alfred Brehm. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1997 cop.
- Ázsia.** Miczek György; szerk. Vojnits András. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998.
- Bibliotheca Hungarica: A magyar Könyvtárak egy ezredév tükrében.** = *The Hungarian Libraries in the mirror of a millennium.* Tószegi Zsuzsanna. - Budapest: Neumann KHT., 1999.
- BSAVA InfoDisk 2001: Includes: BSAVA Web Site, BSAVA Petzone Web Site, BSAVA InfoBank.** - Quedgeley, Glos UK: British Small Animal Veterinary Association, 2001.
- Budapest: CD-Atlasz.** Vision-X. - Budapest: Cartographia, 1996 cop.
- Budapest Tér-Képekben.** = *Budapest In-View City Marketing.* - Budapest: Geomarket, 1997.
- CARE: Compendium of Animal Resources.** Documents related to animal care, use, and welfare. USDA, 1996.
- Clinical nutrition cases.** - Leicestershire, UK: Waltham Centre for Pet Nutrition, 1998.
- Clinical nutrition cases. 1.: WALTHAM Interactive.** - Bruck/Leitha: Waltham Centre for Pet Nutrition, 1997.
- Compendium on Continuing Education for the Practicing Veterinarian. 1996-2000.**
- Ecology.** Michael Begon, John L. Harper, Colin R. Townsend. - Oxford: Blackwell Science, 1998.
- Erbliche Erkrankungen des Hundes VDH.** Svenja Petri, Ottmar Distl, Ingo Nolte. - Hannover: Schlattersche, 1998.
- Az Európai Unió: Tájékoztatósi segédlet.** Koreny Ágnes, Csáková Beáta, Kas Nóra; szerk. Koreny Ágnes. - Budapest: Magyar Könyvtárosok Egyesülete, 2000.
- Info Disk '97: WSAVA, BSAVA and FECAVA World Congress, 3rd-6th April 1997 International Convention Centre, Birmingham, United Kingdom.**
- Birmingham, UK: British Small Animal Veterinary Association, 1997.
- Környezetvédelmi kalauz.** Hetényi Pálné; program Gerő Péter. - Budapest: Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, 1998.
- Kutyatár: minden, ami az ebekről tudható.** Szinák János, Veress István. - Budapest: Arcanum Adatbázis Kft., 1998 cop.
- Madárdalok kirándulások: Madártani oktató CD.** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület; Hanganyag, fotó, szöveg: Zsoldos Árpád; Grafika Kókay Szabolcs. - Budapest: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, 1999.
- Magyarország CD-Atlasz.** Vision-X. - Budapest: Cartographia, 1996.
- Magyarország flórája és faunája: Élőhelytípusok és társulások.** = *Habitat types and plant communities.* írta és fényképezte Seregélyes Tibor, Szollát György. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998.
- Magyarország flórája és faunája: Magyarország gombái.** Budapest: Kossuth Kiadó, 1998.
- Magyarország flórája és faunája: Halak, kételtűek, hüllők.** Budapest: Kossuth Kiadó, 1998.
- Magyarország nemzeti parkjai I.: Kiskunsági Nemzeti Park - Hortobágyi Nemzeti Park - Fertő-Hanság Nemzeti Park - Bükk Nemzeti Park - Aggteleki Nemzeti Park: Barna Zsolt, Szabóné Susa Ágnes; - Veszprém: Veszprog Kft., 2000.**
- Magyarország növényei: Herbárium.** - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998 cop.
- Magyarország növényei: Legszebb vadnövényeink.** = *Plants of Hungary: The most beautiful wild plants.* - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998 cop.
- Növénytan: A növényekről és a gombákról alap-, közép- és felsőfokon.** Turcsányi Gábor, Siller Irén. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1998 cop.
- Proceedings of the 15th Annual Veterinary Medical Forum 1997 Lake Buena Vista, Florida.** - Lake Buena Vista, Florida: American College of Veterinary Internal Medicine, 1997.
- Szakácsmesterségnek könyvecskéje Kolozsvár, 1698.** = *A small book of culinary art Kolozsvár, 1698.* - Szeged: József Attila Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár, 1999.
- Világörökségünk: A természet I., Magyarország madarai és lepkéi.** Balogh János előadásával. - Budapest: Kossuth Kiadó, 1996 cop.
- The WALTHAM course on dog and cat nutrition.** ed. David M. Stack, Laurie Bucher, Josephine M. Wills. - Melton Mowbray, Leicestershire, UK: Waltham Centre for Pet Nutrition, 1999.
- World Congress Amsterdam - Scientific Proceedings: WSAVA - FECAVA Congress 25 - 29 April 2000.** Voorjaarsdagen. - WALTHAM, 1993.

Jeles napok – jeles emberek

Kevesen tudják, hogy az Állatorvos-tudományi Könyvtárhoz jelentős történelmi gyűjtemények tartoznak: a Magyary-Kossa Gyuláról elnevezett 5000 kötetes **történelmi könyvgyűjtemény**, az állatorvoslás tárgyi eszközeit, az állatorvosképzés történetét és ifj. Vastagh György állatszobrait bemutató **múzeum**, valamint a főiskolai, egyetemi, kari iratokat őrző **levéltár**. Ez a három gyűjtemény a történelmi kutatások kimeríthetetlen forrása, amelynek feltárására mindig kevesebb lehetőségünk és erőnk marad, mint amennyit szeretnénk, s amennyit ezek a páratlan dokumentumok, tárgyak megérdemelnének.

A levéltári anyagból időről időre kötetbe szerkesztett szemelvények meg-jelenéséről legutóbb a Noctua 1999. 3. évfolyamának 2. számában adtunk hírt, amikor elkészült a sorozat negyedik darabja, „*Dokumentumok a magyar állatorvosi oktatás történetéhez. 1876-1945*” címmel. Az ötödik, az 1945 utáni időszakot átfogó, gyűjtemény az év végén lát majd napvilágot.

Az elmúlt két esztendőben új irányt vett a feldolgozó munka: a levéltár anyagában több száz régi **kép és fénykép** található, amelyeknek digitalizálása és azonosítása nagymértékben segítené a kutatást. Időközben az egykori egyetemi fotólabor anyaga is bekerült a levéltárba több ezer képkockán megörökítve az utóbbi ötven év eseményeit.

A Nemzeti Kulturális Alapprogram és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával sikerült a képek jó részét elektronikus hordozóra tenni, és egy kisebb részüket a fenti címen

CD-ROM formában megjelentetni. Ez az anyag mindenki számára hozzáférhető a könyvtár honlapján: <<http://konyvtar.univet.hu>> az Állatorvos-történelmi források menüpont alatt.

„Jeles napok – jeles emberek. Képek a magyar állatorvosképzés és állatorvoslás történetéből. I.” A cím sokat sejtető. A „jeles napok” az állatorvosképzés megindulásának nagy évfordulóit: az egyetlen felvételen megörökített 150., majd a bőségesen dokumentált 175. és 200. évfordulókat jelentik, a „jeles emberek” fejezetben pedig az állatorvos-képzés kiemelkedő személyiségeit találjuk meg. Legtöbbször egy-egy portréről tekintenek ránk, de a legnagyobbak működését több képen is megörökítették. Természetesen Hutyráé a leggazdagabb képanyag, amely szülőházától avataláig mutat be mozzanatokot a „rector magnificus” életéből. Egyaránt láthatunk rajzot Tolnay mesteréről, Wolsteinről, és színes arcképet az utóbbi esztendőben elvesztett Bartha Adorjánról, Holló Ferencről stb. Egy-egy képről régi idők állatorvosait és jellemző viseletüket is megismerhetjük.

A CD-n, illetve a honlapon látható mintegy kétszáz kép erőteljes válogatás. A címben található „I.” ígéret, hogy a képek digitalizálását végző, Lami professzor úr támogatásával a „nyomozást” vezető, és a kísérő szövegeket készítő Drobinoha Angéla munkája nyomán az anyag folyamatosan bővül, teljesebb lesz. Az elektronikus megoldás azt is megengedi, hogy a feldolgozás előrehaladtával bővítsük a képtárat, kijavítsuk az esetleges hibákat, és kiegészítsük a magyarázatokkal.

Az érdeklődő azonban már most olyan virtuális arcképcsarnokba léphet be, amelyben önkéntelenül is csendben leveszi a kalapját. (O. É.)

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu
Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <<http://konyvtar.univet.hu/>>

e-mail: library@univet.hu

